

Przeżycia 5-letnie chorych na nowotwory złośliwe z 2013 roku w podregionach woj. dolnośląskiego

W roku 2016 opublikowaliśmy raport oparty na 109 725 dolnośląskich zachorowaniach „Przeżycia 5-letnie chorych na nowotwory złośliwe z lat 2000-2009 w podregionach woj. dolnośląskiego” (https://www.dco.com.pl/wp-content/uploads/2015/06/Podregiony_prze%C5%BCycia.pdf), w którym stwierdziliśmy zdecydowanie najwyższe wartości 5-letnich przeżyć chorych na nowotwory złośliwe z lat 2005-2009 w podregionie „miasto Wrocław”. U mężczyzn były one wyższe o od 11 do 15% od stwierdzanych w pozostałych czterech podregionach, u kobiet o 1% wyższe, niż w podregionie wrocławskim, ale o 5-8% od obliczonych dla pozostałych trzech podregionów.

Porównanie z przeżyciami europejskimi opublikowanymi w badaniu EUROCORE-5 dla lat 2000-2007 wykazało, że tylko w mieście Wrocławiu osiągnięto średni europejski poziom wyleczalności nowotworów ogółem, w pozostałych podregionach znacznie niższy.

Także analiza zmian w latach 2005-2009 w porównaniu do 2000-2004 pokazała, że najwyższe wzrosty wartości przeżyć 5-letnich nastąpiły we Wrocławiu (o +5,4% u mężczyzn i +1,8% u kobiet) oraz w podregionie wrocławskim (+2,7% i +2,4%). W pozostałych podregionach obliczony trend wyniósł od -0,4% do +1,4% i nie wskazywał na polepszenie wyleczalności nowotworów. Wydawało się, że na to zróżnicowanie przeżyć wpływa przede wszystkim bliskość, więc także łatwa dostępność do ośrodków onkologicznego, pulmonologicznego oraz ginekologii i urologii we Wrocławiu, także bliskość tych ośrodków dla populacji mieszkającej w otaczających Wrocław powiatach stanowiących podregion wrocławski.

Bieżąca analiza ma na celu sprawdzenie, czy po czterech latach niekorzystna sytuacja się zmieniła. Dotyczy ona 12.938 zachorowań na nowotwory złośliwe z roku 2013 zapisanych w bazie Dolnośląskiego Rejestru Nowotworów. Weryfikacja po pięciu latach, w 2019 roku w Ministerstwie Cyfryzacji pozwoliła określić vital status (żyje lub data zgonu) 12.857 chorych, z obserwacji stracono 81 chorych (0,63%). Zgodnie ze standardem europejskiego badania EUROCORE z analizy wykluczono dzieci do 15 roku życia, nowotwory zarejestrowane tylko na podstawie aktu zgonu oraz zgłoszone podejrzenia dotyczące osób aktualnie żyjących, o których nie otrzymano żadnych dodatkowych informacji o dalszej diagnostyce oraz wdrożeniu leczenia – niepotwierdzone podejrzenia nowotworów. Ostatecznie analizowany materiał stanowiło 12.814 zachorowań.

Tabele pokazują wartości względnych przeżyć 5-letnich w podregionach woj. dolnośląskiego dla nowotworów ogółem oraz tych umiejscowień, dla których we wszystkich pięciu subregionach wystąpiło najmniej 30 zachorowań, wyłuszczone najwyższe wartości wskaźników. Względne przeżycia 5-letnie, uwzględniają tablice dalszego trwania życia w zależności od wieku, wykluczają więc wpływ na nie różnic w strukturze wieku analizowanych populacji. Zastosowane zostały skróty: JG - podregion jeleniogórski, LG legnicko-głogowski, WB wałbrzyski, WR wrocławski, WW –

podregion miasto Wrocław. Obliczono statystyczną istotność różnic między najwyższą, a pozostałymi wartościami wskaźnika przeżyć.

Wartości 5-letnich przeżyć względnych w podregionach woj. dolnośląskiego w roku 2013

	Mężczyźni				
Podregion	JG	LG	WB	WR	WW
Umiejscowienie					
Wszystkie umiejscowienia <i>N</i>	1166	931	1432	1202	1568
% przeżyć względnych	40,1	41,0	41,0	45,4	55,9
95% przedział ufności	36,8-44,4	37,3-44,7	38,0-41,1	42,0-48,7	52,8-59,1
istotność statystyczna różnic	p<0,001	p<0,001	p<0,001	p<0,001	
Głowa i szyja (C00-14)	52 35,3 20,9-49,7 NS	43 36,6 20,0-53,2	61 31,9 19,0-44,8 NS	48 34,1 19,1-49,1 NS	45 36,2 20,5-51,9 NS
Żołądek (C16)	72 10,9 2,5-18,7 p=0,03	47 16,1 4,1-28,1 NS	70 14,3 4,8-49,8 NS	50 14,6 3,6-25,6 NS	73 25,1 12,7-37,4
Okreźnica (C18)	93 48,1 35,8-60,4 NS	60 44,9 29,5-60,5 NS	111 51,8 40,0-63,3	86 47,5 34,8-30,2 NS	143 49,2 38,7-59,7 NS
Odbytnica (C19-C20)	71 39,6 26,3-62,9 p=0,05	69 46,4 32,7-60,1 NS	86 53,5 40,8-66,1	76 47,8 34,5-61,2 NS	74 48,8 35,0-62,7 NS
Płuco (C33-C34)	241 9,6 5,5-13,8 NS	203 12,0 7,0-17,0 NS	258 5,2 2,2-8,2 p=0,002	228 12,6 7,7-17,5 NS	245 13,5 8,6-18,4
Gruzoł krokowy (C61)	136 71,8 61,4-82,2 p=0,001	118 76,0 65,0-85,9 p=0,012	167 79,0 68,8-88,0 p=0,016	166 71,4 61,8-81,0 p=0,001	252 91,8 84,4-98,8
Nerka (C64)	44 69,6 52,6-86,9	43 47,3 29,8-64,8 NS	72 50,2 36,5-64,0 NS	61 64,6 49,7-79,6 NS	48 69,6 53,0-86,3
Pęcherz moczowy (C67)	76 62,3 47,9-76,6 NS	62 63,9 48,5-79,3	94 35,3 23,5-47,2 p=0,002	77 50,8 36,6-65,0 NS	79 52,6 37,8-67,5 NS

	Kobiety				
Podregion	JG	LG	WB	WR	WW
Umiejscowienie					
Wszystkie umiejscowienia <i>N</i>	1214	854	1542	1144	1742
% przeżyć względnych	56,1	54,3	56,9	58,5	64,9
95% przedział ufności	53,0-59,3	50,5-58,1	54,0-69,7	55,3-61,8	62,2-67,6
istotność statystyczna różnic	p<0,001	p<0,001	p<0,001	p=0,02	

Okreźnica (C18)	77 59,0 46,7-73,1 NS	55 44,4 28,3-60,6 NS	123 50,3 40,0-60,7 NS	67 41,6 28,3-55,0 p=0,02	120 59,5 48,5-70,6
Odbytница (C19-C20)	46 42,1 26,2-58,0 NS	48 56,7 40,0-73,4	77 50,5 37,8-63,2 NS	50 52,5 36,8-68,5 NS	60 46,1 31,3-60,9 NS
Płuco (C33-C34)	121 9,9 4,3-15,5 p=0,001	92 8,5 2,4-14,5 p=0,001	169 16,1 10,1-22,1 NS	103 21,7 13,2-30,2 NS	181 22,2 15,6-28,8
Pierś (tylko inwazyjne C50)	247 83,0 77,3-88,7 NS	191 77,3 70,2-84,3 p=0,007	327 83,7 78,6-86,7 NS	253 80,7 74,9-86,5 p=0,03	385 87,7 83,3-92,2
Szyjka macicy C53	63 48,9 35,8-62,0 NS	36 47,5 30,1-64,8 NS	72 44,4 31,9-56,9 NS	40 54,8 37,8-71,8 NS	43 57,7 40,8-75,4
Trzon macicy (C54)	100 76,2 65,8-86,7 NS	65 86,7 76,1-97,2	102 83,3 74,1-92,5 NS	67 81,2 69,4-93,0 NS	103 80,7 71,0-90,5 NS
Jajnik (C56)	49 42,8 27,7-57,8 NS	39 38,7 22,4-64,9 NS	65 46,8 33,8-59,9	68 30,2 18,7*41,8 p=0,04	65 44,8 31,9-57,8 NS

Zdecydowanie najwyższe wartości wskaźników przeżyć 5-letnich u mężczyzn dla nowotworów ogółem stwierdziliśmy dla zachorowań w roku 2013 we Wrocławiu, wynosiły 55,9% i były o 10-14% wyższe od stwierdzanych w pozostałych podregionach, statystycznie istotnie - wszystkie $p=0,001$. Także statystycznie znacznie niższe były wartości przeżyć w porównaniu z stwierdzonymi we Wrocławiu dla nowotworów gruczołu krokowego, we Wrocławiu stwierdziliśmy 91,8% przeżyć względnych, w pozostałych podregionach 71,4 – 79%. W podregionie jeleniogórskim statystycznie istotnie niższe były ponadto przeżycia chorych na nowotwory żołądka i odbytnicy, a w wałbrzyskim płuca i pęcherza moczowego.

Także u kobiet Wrocław dla nowotworów ogółem z wskaźnikiem 64,9% przeważał nad pozostałymi podregionami, o 6-11% statystycznie znacznie, wartość p wynosiła od 0,02 do 0,001. W podregionie wrocławskim istotnie statystycznie mniejsze wartości przeżyć stwierdziliśmy ponadto dla nowotworów okrężnicy, piersi i jajnika, w legnicko-głogowskim płuca i piersi, a w jeleniogórskim płuca.

We wszystkich podregionach u obu płci dla chorych z roku 2013 w porównaniu z 2005-2009 nastąpił dalszy wzrost wartości wskaźników przeżyć 5-letnich, u mężczyzn we Wrocławiu z poziomu 50% do prawie 56%, w podregionie wrocławskim z 39 do 45% i w pozostałych trzech podregionach z 35-37% do 40-41%, a u kobiet we Wrocławiu z 58 do 65%, w podregionie wrocławskim z 57 do prawie 59% i w pozostałych trzech podregionach z 50-53% do 54-57%.

Przeżycia 5-letnie w podregionach woj. dolnośląskiego w latach 2000-2009 i 2013

Podregion Podregion	Mężczyźni % przeżyć względnych			Kobiety % przeżyć względnych		
	2000-2004	2005-2009	2013	2000-2004	2005-2009	2013
jeleniogórski	35,7	35,3	40,1	50,7	52,1	56,1
legnicko- głogowski	35,5	37,1	41,0	53,2	53,0	54,3
wałbrzyski	36,9	36,8	41,0	50,0	50,2	56,9
wrocławski	36,2	38,9	45,4	54,7	57,1	58,5
miasto Wrocław	44,6	50,0	55,9	56,2	58,4	64,9

Poniższa tabela zawiera dane pozwalające ocenić „straty” wynikłe z niższych wartości wskaźników przeżyć w czterech podregionach, czyli o ile mniej zgonów mogłoby w nich wystąpić, gdyby przeżycia w tych subregionach były takie, jak we Wrocławiu. Dla każdego z czterech podregionów i obu płci w tabeli zawarte są % przeżyć, różnica % w porównaniu z wartością dla Wrocławia, liczba zachorowań w 2013 roku oraz liczba zgonów (wyłuszczone) wynikłych z różnic w przeżyciach.

Łącznie w czterech podregionach mogłoby przeżyć dodatkowo 1.056 z 9.845 chorych, którzy zachorowali na nowotwory złośliwe w tych podregionach w 2013 roku..

Dodatkowe zgony chorych z roku 2013, które wynikły z różnic wartości wskaźników przeżyć

Podregion	JG		LG		WB		WR		WW
%	40,1%	-15,8%	41%	-14,9%	41%	-14,9%	45,4%	-10,5%	55,9%
M	1166	184	931	139	1432	213	1202	126	1568
%	56,1%	-8,8%	54,3%	-10,6%	56,9%	-8%	58,5%	-6,4%	64,9%
K	1214	107	854	91	1542	123	1144	73	1742
Liczba zgonów M+K z powodu gorszych %	291		230		336		199		